Projekt „Liderzy kooperacji"
realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020

WSPÓŁPRACA PARTNERSKIEGO ZESPOŁU KOOPERACJI (PZK) Z OSOBĄ W MODELU KOOPERACJI W GMINACH WIEJSKICH

MIEJSCE i OKRES WSPÓŁPRACY	Gmina: wiejska, województwo: podkarpackie **Okres współpracy z osobą: 8 miesięcy,** styczeń 2020 – sierpień 2020
SKŁAD PZK WSPÓŁPRACUJĄCY Z RODZINĄ	1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny. 3. Kryzysowej Ośrodek Interwencji. 4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. - 5. Szkoła Podstawowa. 6. Komisariat Policji. 7. Przedstawiciele innych instytucji zapraszani na spotkania według potrzeb. 8. Wicestarosta Powiatu.
PODSTAWA OPRACOWANIA	Dokumenty dotyczące współpracy: Karta Oczekiwań (styczeń 2020), Indywidualny Plan Współpracy (IPW) i jego aktualizacje, Wnioski z warsztatu diagnostycznego z Mężczyzną, Dane z superwizji, Informacje zwrotne, ewaluacja współpracy przez PZK.
DECYZJA O WSPÓŁPRACY W MODELU	
UZASADNIENIE	Mężczyzna (19 lat) został zgłoszony do współpracy Modelem przez Kierownika GOPS. Główne trudności to: ryzykowne zachowania związane z alkoholem, brak miejsca zamieszkania, kryzys rodzinny oraz niewystarczające umiejętności i zasoby Mężczyzny. GOPS wyczerpał możliwości pomocy indywidualnej. Konieczna była szybka interwencja oraz międzysektorowe wsparcie. Oczekiwania wobec PZK i współpracy Modelem dotyczyły: wsparcia związanego z zaspokojeniem potrzeb bytowych: miejsca zamieszkania oraz opracowania wspólnych przez PZK możliwości wsparcia Mężczyzny w dłuższej perspektywie czasowej, po zaspokojeniu jego potrzeb bytowych.
MOCNE STRONY I ZASOBY	**OSOBA:** – młody wiek mężczyzny, dobra kondycja fizyczna, – zainteresowanie sportem – amatorskie bieganie, – zainteresowanie pracami budowlanymi, drobnymi naprawami itp., – łatwość nawiązywania kontaktów – posiadanie znajomych w grupie rówieśniczej, – dobre zdolności poznawcze – predyspozycje do uczenia się (norma intelektualna). **PARTNERSKI ZESPÓŁ KOOPERACJI:** – zasoby materialne – możliwość zabezpieczenia lokalu mieszkalnego, – interdyscyplinarność zespołu – sieć kontaktów – terapeuci, szlachetna paczka itp., – wysoka elastyczność członków Zespołu i gotowość do zmian w zakresie założonych celów pracy z Mężczyzną.

POTRZEBY	**WSKAZANE PRZEZ OSOBĘ:** – zabezpieczenie miejsca zamieszkania oraz środków finansowych umożliwiających samodzielność, – wyznaczenie celów długoterminowych dla sytuacji zawodowej, edukacyjnej i bytowej. **OKREŚLONE PRZEZ PZK:** – przeciwdziałanie ryzykownemu spożywaniu alkoholu, – zwiększenie samodzielności, umiejętności radzenia sobie w zaistniałej sytuacji, w relacjach z matką.

OGÓLNY PRZEBIEG WSPÓŁPRACY Z RODZINĄ

Mężczyzna został zgłoszony do pracy Modelem przez instytucję wchodzącą w skład PZK. Przygotowano wstępną analizę w kontekście potencjalnego objęcia wsparciem w postaci Karty Oczekiwań. Decyzja o podjęciu współpracy została przyjęta przez Zespół jednogłośnie. Osoba zgłoszona wyraziła zgodę na współpracę. Pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy, wybrano podmioty do pracy. Przeprowadzono diagnozowanie wielowymiarowe, w ramach którego odbył się warsztat diagnostyczny. Członkowie PZK zebrali dane diagnostyczne z wykorzystaniem własnych narzędzi, wyznaczono pracownika kluczowego. Działania te prowadzone były we współpracy z Mężczyzną. Opracowano Indywidualny Planu Współpracy. Nie było konieczne podpisanie kontraktu socjalnego/rodzinnego. **Mężczyzna uczestniczył osobiście w spotkaniach PZK.**

Realizowano IPW zgodnie z założeniami Modelu, systematycznie monitorując działania, kierując się pracą na zasobach oraz potencjalnych możliwościach Mężczyzny. W wyniku weryfikacji realizowanych działań wprowadzano zmiany w IPW wynikające z bieżących potrzeb, konieczna była zarówno zmiana celów, jak i działań.

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG WSPÓŁPRACY Z RODZINĄ

1. DIAGNOZOWANIE WIELOWYMIAROWE

Mężczyzna uczestniczył w warsztatach współpracy, które miały charakter diagnostyczny. W pracy wykorzystano genogram, historię rodziny oraz techniki PSR. Zebrano oczekiwania podmiotów i Mężczyzny, a także sformułowano cele współpracy**. Efektem warsztatu był wzrost poziomu zaufania, zwłaszcza pracowników GOPS do Mężczyzny**. On również podkreślał poczucie wsparcia i dostrzeżenia jego potrzeb. W kolejnych zaplanowanych warsztatach Mężczyzna nie brał udziału ze względu na zmianę zaplanowanych działań w IPW i wynikającą z tego zmianę miejsca pobytu (inne województwo).

2. PRACOWNIK KLUCZOWY I JEGO ROLA

Na pracownika kluczowego Mężczyzna wybrał asystenta rodziny. Kontakt był systematyczny w formie rozmów telefonicznych, wiadomości tekstowych (sms) oraz spotkań osobistych. Asystent – pracownik kluczowy wspierał Mężczyznę w codziennych działaniach, motywował do podejmowania zaplanowanych aktywności, pośredniczył również w komunikacji między PZK a Mężczyzną, przekazując najważniejsze informacje dotyczące jego sytuacji i potrzeb. Pracownik kluczowy odegrał ważną rolę w zmianie celów IPW, motywując Mężczyznę i wpierając go w kwestiach organizacyjnych związanych z podjęciem leczenia.

3. INDYWIDUALNY PLAN WSPÓŁPRACY (IPW)

CELE WSPÓŁPRACY	**CEL A** – BEZPIECZEŃSTWO MIESZKANIOWE I SOCJALNE **CEL B –** ROZWÓJ EDUKACYJNO – ZAWODOWY **CEL C –** SAMODZIELNOŚĆ I SPRAWSTWO WE WŁASNYM, CODZIENNYM ŻYCIU **CEL D –** ZDROWIE
CEL A	**OCENA NA SKALI**

BEZPIECZEŃSTWO MIESZKANIOWE I SOCJALNE	OCENA/ CZAS	1	2 I 2020	3	4 VIII 2020	5	6	7	8	9	10
	Aktualna I.2019	Wskazano 2: Zabezpieczono miejsce pobytu Mężczyzny w internacie szkolnym.									
	Planowana VIII.2020	Wskazano 4: Mężczyzna będzie miał stałe miejsce zamieszkania (z perspektywą czasową przebywania w nim co najmniej przez kilka miesięcy) i możliwość samodzielnego ponoszenia kosztów mieszkania.									
	Osiągnięta VIII.2020	Wskazano 4: Osiągnięto założony plan.									

CELE SZCZEGÓŁÓWE:	ZAANGAŻOWANE INSTYTUCJE/osoby	ZAPLANOWANO	ZREALIZOWANO
– zapewnienie mieszkania w OIK / mieszkaniu chronionym	GOPS, PCPR, Starostwo Powiatowe, OIK	TAK	TAK
– zapewnienie niezbędnego wyposażenia koniecznego do samodzielnej egzystencji (odzież, drobne sprzęty)	GOPS, Szlachetna Paczka	TAK	TAK
– zabezpieczenie świadczenia alimentacyjnego – złożenie wniosku	GOPS	TAK	TAK
– analiza potencjalnych miejsc zamieszkania w dłuższej perspektywie czasowej wraz z możliwościami samodzielnego finansowania ewentualnego wynajmu	PZW	TAK	NIE
– dostosowanie się do reguł obowiązujących w OIK/ mieszkaniu chronionym	OIK	TAK	TAK

CEL B **ROZWÓJ EDUKACYJNO – ZAWODOWY**	**OCENA NA SKALI**										
	OCENA/ CZAS	1	2 I 2020	3	4 VIII 2020	5	6	7	8	9	10
	Aktualna I.2019	Wskazano 2: – Mężczyzna ma świadomość, że profil szkoły, do której obecnie uczęszcza nie jest zgodny z jego zainteresowaniami. – Jest w stanie bardzo ogólnie określić swoje zainteresowania zawodowe.									

	Planowana VIII.2020	Wskazano 4: – Mężczyzna zwiększy świadomość w obszarze swoich kompetencji i ograniczeń zawodowych. – Będzie znał potrzeby lokalnego rynku pracy. – Mężczyzna ukończy szkołę, do której uczęszcza i będzie kontynuował naukę w systemie dziennym lub zaocznym w szkole policealnej. – Nabędzie umiejętności zawodowe zgodne z potrzebami lokalnego rynku pracy oraz dostosowane do własnych zainteresowań i możliwości.		
	Osiągnięta VIII.2020	Wskazano 4: W większości osiągnięto założony plan. Nie realizowano kursu zawodowego – operator wózków widłowych, ze względu na wyjazd Mężczyzny do Ośrodka Leczenia Uzależnień.		
	CELE SZCZEGÓŁÓWE:	**ZAANGAŻOWANE INSTYTUCJE/osoby**	**ZAPLANOWANO**	**ZREALIZOWANO**
	– zapewnienie rozwoju zainteresowań zawodowych – wolontariat na stanowisku „złotej rączki" podczas ferii zimowych	PCPR, GOPS, Dom Pomocy Społecznej	TAK	TAK
	– działania edukacyjne w kontekście przyszłości zawodowej – kurs operatora wózków widłowych	PZK	TAK	NIE
	– spotkanie z doradcą zawodowym – analiza potencjałów i możliwości oraz potrzeb rynku pracy (wolontariusz – doradca zawodowy).	Wolontariusz – doradca zawodowy	TAK	TAK
	– samodzielna organizacja udziału w bezpłatnym kursie prawa jazdy w ramach nauki szkolnej.	Mężczyzna	TAK	TAK
	– dopełnianie obowiązku szkolnego – udział w zajęciach szkolnych i systematyczny kontakt z pedagogiem szkolnym oraz wychowawcą klasy	Mężczyzna, Pedagog, Asystent Rodziny, Kierownik GOPS	TAK	TAK
	– organizacja udziału w bezpłatnym kursie prawa jazdy kat. B w ramach dodatkowej oferty szkoły zawodowej	Mężczyzna	TAK	TAK
CEL C	**OCENA NA SKALI**			

SAMODZIELNOŚĆ I SPRASTWO WE WŁASNYM, CODZIENNYM ŻYCIU	OCENA/ CZAS	1	2 I 2020	3 Osiągnięta VIII 2020	4	5	6 Osiągnięta VIII 2020	7	8	9	10
	Aktualna I.2019	Wskazano 2: Mężczyzna podjął współpracę z Zespołem. Przez kilka ostatnich tygodni sam organizował zaspokojenie swoich podstawowych potrzeb życiowych, związanych z mieszkaniem, wyżywieniem itp.									
	Planowana VIII.2020	Wskazano 6: Zwiększy umiejętności gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi w sposób ekonomiczny i pozwalający na samodzielną egzystencję. Nabędzie umiejętności związane z samodzielnym załatwianiem swoich codziennych spraw dotyczących edukacji, pracy i prowadzenia gospodarstwa domowego. Będzie systematycznie uczęszczał na zaplanowane zajęcia rozwijające zainteresowania.									
	Osiągnięta VIII.2020	Wskazano 3: Częściowo osiągnięto zakładany plan. Nie realizowano kursu z zakresu gospodarowania budżetem domowym oraz zajęć na basenie i siłowni, ze względu na wyjazd Mężczyzny do Ośrodka Leczenia Uzależnień.									

CELE SZCZEGÓŁÓWE:	ZAANGAŻOWANE INSTYTUCJE/osoby	ZAPLANOWANO	ZREALIZOWANO
– rozwój zainteresowań, wzmocnienie wiary w siebie i poczucia sprawstwa – zajęcia na siłowni, basen	PZK, Wicestarosta	TAK	TAK
– zwiększenie umiejętności gospodarowania środkami finansowymi – indywidualne szkolenie z zakresu gospodarowania budżetem domowym	PZK, Wicestarosta	TAK	NIE
– organizacja bezpłatnego kursu prawa jazdy kat. B	Mężczyzna	TAK	TAK
– systematyczny udział w zajęciach rozwijających zainteresowanie – bieganie, siłownia, pływanie	Mężczyzna	TAK	NIE

CEL D **ZDROWIE**	**OCENA NA SKALI**										
	OCENA/ CZAS	1	2 I 2020	3	4	5	6 VIII 2020	7	8	9	10

Aktualna I.2019	Wskazano 2: Mężczyzna ma świadomość problemu związanego z nadużywaniem alkoholu, chce podjąć leczenie.	
Planowana VIII.2020	Wskazano 6: Mężczyzna rozpocznie leczenie i ograniczy spożywanie alkoholu.	
Osiągnięta VIII.2020	Wskazano 6: Osiągnięto założony plan.	

CELE SZCZEGÓŁÓWE:	ZAANGAŻOWANE INSTYTUCJE/osoby	ZAPLANOWANO	ZREALIZOWANO
– analiza dostępnych ośrodków leczenia uzależnień (programy roczne, wsparcie realizowane dla młodzieży w formie stacjonarnej) w kontekście wolnych miejsc i potrzeb Mężczyzny	GOPS, PCPR	TAK	TAK
– wsparcie Mężczyzny w formalnych działaniach związanych z organizacją wyjazdu do Ośrodka, budowanie motywacji do podjęcia leczenia, wspieranie w realizacji podjętej decyzji	(Asystent Rodziny – Pracownik Kluczowy, Kierownik GOPS).	TAK	TAK
– kontakt z Ośrodkiem i zgłoszenie chęci pobytu	Straż Gminna	TAK	TAK
– zapewnienie dojazdu do Ośrodka	Mężczyzna	TAK	TAK

4. EMPOWERMENT W REALIZACJI WSPÓŁPRACY

Po rozpoczęciu współpracy, Mężczyzna przez 5 m-cy aktywnie uczestniczył w planowaniu i realizacji wsparcia (udział w warsztacie diagnostycznym, kontakt z PZK, pracownikiem kluczowym, udział w spotkaniach PZW). **Działania planowano tak, aby sprzyjały wydobywaniu, wzbogacaniu i rozszerzaniu zasobów Mężczyzny.** Jego zaangażowanie we współpracę oparte było na wzmacnianiu własnych potencjałów i zainteresowań oraz organizacji czasu wolnego i przyszłości edukacyjno – zawodowej. Podczas ferii zimowych Mężczyzna pracował jako wolontariusz w DPS świadcząc drobne prace remontowe i pomocowe. Jego zadania związane były również z poprawą wyników nauczania oraz organizacją zapisu na bezpłatny kurs prawa jazdy kat. B. Samodzielnie dopełnił formalności dotyczących uzyskania świadczenia alimentacyjnego. Mężczyzna miał decydujący wpływ na zmianę celów IPW i podjęcie decyzji o leczeniu w trybie stacjonarnym. Aby mógł znaleźć się w Ośrodku, musiał samodzielnie zgłosić się na leczenie, czego dokonał.

5. KONTYNUACJA WSPARCIA

Mężczyzna obecnie (styczeń 2021) przebywa w Młodzieżowym Ośrodku Leczenia Uzależnień w innym województwie niż to, w którym zamieszkiwał. Leczenie będzie trwało 12 miesięcy z możliwością ewentualnego przedłużenia. Tym samym nie można określić daty powrotu Mężczyzny do miejsca zamieszkania. Uniemożliwia to planowanie działań związanych z kontynuacją wsparcia Mężczyzny na terenie gminy. Podczas odbywania leczenia udzielone wspar-

cie polega na utrzymaniu kontaktu pracownika kluczowego z Ośrodkiem oraz Mężczyzną w celu wzmacniania motywacji do kontynuacji leczenia. **Po powrocie Mężczyzny na teren gminy, podmioty wchodzące w skład PZK zadeklarowały chęć współpracy w celu zaplanowania ewentualnego wsparcia.**

6. EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ

Głównym efektem współpracy z Mężczyzną było zgłoszenie się przez niego do specjalistycznej placówki i rozpoczęcie leczenia odwykowego. Zrealizowano inne cele, związane z zapewnieniem podstawowych potrzeb bytowych Mężczyzny i ukończeniem przez niego szkoły. Efekty dotyczą również PZK i związane są ze zwiększeniem gotowości do zmiany w obszarze podjętych ustaleń, otwarcia na możliwe inne rozwiązania niż te pierwotnie założone.

PODSUMOWANIE WSPÓŁPRACY PZK

Mocną stroną było zaangażowanie w realizację wszystkich członków PZK. W działaniach uczestniczyli dodatkowo: DPS, doradca zawodowy, terapeuta uzależnień, szkoła. Skład Zespołu nie był nadmiernie rozbudowany, obejmował wszystkie instytucje, konieczne do wzmocnienia Mężczyzny i poprawy jego sytuacji. IPW był zmodyfikowany na podstawie potrzeb. W chwili nasilenia nadużywania alkoholu przez Mężczyznę i braku możliwości realizacji wsparcia w założonej formie Zespół, wspólnie z Mężczyzną, podjął działania zmierzające do weryfikacji założeń Planu Wsparcia. **Praca Zespołu była poddawana systematycznej superwizji. Wsparcie Superwizora przyczyniło się do zwiększenia otwartości Zespołu na zmianę i pomogło dostrzec inne możliwe działania, które mogły być realizowane we współpracy z Mężczyzną.**

INFORMACJE ZWROTNE

PRACOWNIKA KLUCZOWEGO GOPS	*Sytuacja Mężczyzny była trudna i specyficzna - młody człowiek, który musiał zmierzyć się z ogromnymi trudnościami i został pozostawiony z nimi sam. Udział Zespołu miał duże znaczenie i znacznie ułatwił pracę. Sądzę, że jedna instytucja samodzielnie nie poradziłaby sobie albo byłyby jej dużo trudniej. Wsparciem dla mnie i całego Zespołu była możliwość konsultacji z wieloma specjalistami – członkami PZK i wspólna analiza możliwości działania. Bardzo istotny był udział samego Mężczyzny w całym procesie planowania działań. Świadomość, że działania przyniosły efekty i być może zmieniły wydarzenia w życiu Mężczyzny jest bardzo budująca i motywująca do dalszego działania.*
OSOBY	*Znalazłem się w trudnej życiowo sytuacji. Możliwość kontaktu ze specjalistami z Zespołu „pokazała" mi, że mogę zmienić swoje dotychczasowe życie. To była dla mnie trudna decyzja. Bałem się zmiany, często się wahałem. Nie wiedziałem, czy sobie poradzę. Możliwość kontaktu z osobami z Zespołu dała mi poczucie, że ktoś we mnie wierzy. W końcu czułem się wysłuchany. Ci ludzie liczyli się ze mną i z moim zdaniem. Decyzja o leczeniu była bardzo trudna, ale spróbuję – to dla mnie szansa na lepsze życie. Czuję, że mam wsparcie w swojej gminie.*